

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **H. Y. T.**, zast. Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2005, č. j. 3 Az 4/2005 – 16

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 2. 2005, č. j. OAM-176/VL-11-ZA04-2005. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V kasační stížnosti stěžovatel požádal i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, stěžovatel namítal porušení § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 5 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) a § 14

zákona o azylu, které obsáhle odůvodňoval. Požadoval, aby napadané rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení.

V napadeném rozsudku dospěl městský soud obdobně jako žalovaný správní orgán k závěru, že stěžovatel zemi původu neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, tj. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Soud přisvědčil žalovanému správnímu orgánu, že důvodem žádosti o azyl byla toliko legalizace pobytu na území České republiky a ekonomické důvody. Soud přitom neshledal ani porušení označených ustanovení správního řádu. K porušení § 14 zákona o azylu pak městský soud uvedl, že proto, že žádost o azyl byly zamítnuta jako zjevně nedůvodná, a nebyl tak zkoumán ani § 12 zákona o azylu, na jehož aplikaci se váže i označený § 14 zákona o azylu, nebylo třeba se zabývat neudělením tzv. humanitárního azylu, tedy § 14 zákona o azylu. Na základě výše uvedeného pak Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel namítá stížnostní důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zejména uvedl, že městský soud se nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Dále pak uvedl, že soud nezkoumal udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, přičemž jeho situace je zřetele hodná a stěžovateli měl tak být udělen tzv. humanitární azyl. Z důvodu, že městský soud dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný, dovozoval stěžovatel tudíž i nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Na základě výše uvedeného pak požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení. Stěžovatel také požádal o vydání potvrzení o podané kasační stížnosti a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis a judikaturu. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

Nejvyšší správní soud dále vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského (krajského) soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné,

neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Jejich naplnění však Nejvyšší správní soud v souzené věci neshledal.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, *bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*

Ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu přitom stanoví, že *žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, pokud stěžovatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.*

Nejvyšší správní soud s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi rovněž pro úplnost konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, tak vnímá právo na azyl toliko jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci nenastalo.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal dne 27. 1. 2005 žádost o udělení azylu, ve které výslovně uvedl, že v Číně se seznámil s dívkou z bohaté rodiny, o kterou měl zájem a rozhodl se proto odjet za prací do ciziny. Stejně tak uvedl, že se nemůže vrátit, neb má dluhy, a to z důvodu, že si vypůjčil na cestu sem. Doplnil, že si potřebuje legalizovat pobyt na území České republiky. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území České republiky ze dne 22. 2. 2005 stěžovatel stejně tak jako do žádosti uvedl, že důvodem žádosti o azyl je legalizace pobytu. Z vlastní přitom odešel z ekonomických důvodů, neboť potřeboval vydělat peníze. Do České republiky přicestoval již v únoru 2003, v květnu 2003 byl zadržen v Praze cizineckou policií a byl vyhoštěn. Českou republiku však neopustil a v lednu 2005 požádal z důvodu legalizace pobytu o udělení azylu. Z protokolu dále vyplynulo, že v zemi původu žádné jiné než uváděné, tedy ekonomické, problémy neměl.

Z výše uvedeného tak vyplývá i pro Nejvyšší správní soud závěr, že stěžovatel žádá o udělení azylu z ekonomického důvodu a následně i z důvodu legalizace pobytu, tedy důvodů, které nejsou vymezeny zákonem azylu, a tedy důvodů, pro které azyl udělit nelze. Žalovaný správní orgán, i městský soud tak postupovaly správně, pokud stěžovateli v jeho námitkách nepřisvědčily.

Pro úplnost a podporu svých tvrzení odkazuje Nejvyšší správní soud i na svou konstantní judikaturu v této věci, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 – 48), ze kterého vyplývá, že *neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.*

Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z provedených důkazů, přičemž městský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy. Nejvyšší správní soud se přitom plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i městským soudem, neboť podle názoru zdejšího soudu stěžovatel ani netvrdil, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tak nemohl přisvědčit uváděným námitkám stran nezjištění úplného skutkového stavu a porušení právních předpisů.

K námitkám vztahujícím se k neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu pak Nejvyšší správní soud souhrnně uvádí, že v případě, kdy byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 zákona o azylu není nutné zabývat se i dalšími azylovými důvody, v souzené věci ustanovením § 14 zákona o azylu, neb tento důvod se váže na udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, jak správně uvedl městský soud. Pro podporu svého závěru i zde odkazuje Nejvyšší správní soud na svou konstantní judikaturu v této věci, kdy např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 1 Azs 8/2003 bylo uvedeno, že *správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, přičemž současně posuzoval důvody pro udělení azylu podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) a výrokem se o nich vyjadřoval. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona.*

Ostatně k neudělení tzv. humanitárního azylu je třeba nad rámec výše uvedeného i uvést, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, mohou správní soudy přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů vydané v návaznosti na ustanovení § 14 zákona o azylu pouze omezeně, a to z hlediska jeho mezí, popř. z hlediska jeho případného zneužití. Udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je tak na volné úvaze správního orgánu, přičemž však tuto volnou úvahu, tedy zda byl důvod hodný zvláštního zřetele či nikoli, může správní soud přezkoumávat pouze z hlediska překročení případných mezí správního uvážení

(§ 78 odst. 1 s. ř. s.), resp. z hlediska případné libovůle ze strany správního orgánu. Lze tedy shrnout, že Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší posuzování, zda v souzené věci došlo k naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele, přičemž však stejně jako městský soud napadané rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumal a shledal, že žalovaný správní orgán se situací stěžovatele zabýval; překročení mezí ani libovůli v rozhodnutí žalovaného však neshledal. Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává, že úkolem správního soudu, ač v takzvané plné jurisdikci, je toliko přezkum zákonnosti, a to s ohledem na meze správního uvážení, resp. jeho zneužití, jeho úkolem však není suplování správního orgánu při správním uvážení, které je vyhrazeno toliko správnímu orgánu.

Nejvyšší správní soud tak stěžovateli ani v těchto námitkách nemohl přisvědčit. Nelze rovněž přisvědčit stěžovateli ani v námitce o tom, že z důvodu, že městský soud dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný, došlo k nepřezkoumatelnosti rozsudku. Oba závěry byly vyslovené v souladu se zákonem a Nejvyšší správní soud se s nimi ztotožňuje a odkazuje na ně.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu